

Den mundtlige bibelfortællings styrke

Alle mennesker kan tryllebindes af en fortælling, hvis den fortælles godt og levende. Her kommer en række refleksioner og gode råd til, hvordan den gode bibelfortælling kan formidles videre via den mundtlige fortælling.

Forskellen mellem at læse en bibelhistorie op og så fortælle den, er graden af kontakt til tilhørerne – og det gælder både, om det er børn eller voksne, vi fortæller for. Når vi læser en historie, har vi teksten imellem os og tilhørerne, mens den mundtlige fortælling kan skabe et rum, tryllebinde og fastholde nærværet, så vi er fælles med tilhørerne om fortællingen. En god fortælling involverer tilhørerne på en helt anden måde end en oplæsning, fordi fortælleren hele tiden har kontakt med tilhørerne.

Når vi fortæller for børn, er det vigtigt ikke at »tale ned« til børnene. Som fortællere er vi sammen med børnene om at se og opleve historien. Vi fører dem ind i en verden, der ikke eksisterede for få øjeblikke siden. Vi kan se det hele for os, og på den måde bliver vi sammen revet med af historien. Historiefortælling skaber en række af billeder og oplevelser, der holder længe efter, børnene er gået ud af rummet. For at fortælle historien overbevisende er det vigtigt, at du vælger din historie med kærlighed. Du kan kun fortælle en historie godt, når du selv synes, der er noget ved den.

Fakta | Fire gode råd

- Vælg en historie, du kan lide
- Se historien for dig
- Vælg perspektiv
- Øv dig mundtligt

Faktaboks | Fem gode historier

- De bibelhistorier, du bedst kan lide
- Syndefaldsberetningen
- Kain og Abel
- Moses
- Påsken

Fortælle teknik

Gør historien til din egen. Se den for dig. Som perler på en række. Mærk efter. Fortæl den mange gange. Du skal være ét med din historie og tro på den. Fylder dit ego for meget, begynder tilhørerne at tænke på, hvem du er. Fylder du for lidt, tror de ikke på historien.

Vi kan huske mere, end vi tror. Hvis en historie har gjort indtryk, så har billederne lagret sig i os. Når vi ikke skal huske i ord, men i billeder og handling, så er det meget nemmere. Historier kan fortælles i handling, beskrivelser, følelser og refleksion. Det er handlingen og beskrivelserne, der bærer historien.

- 1 Husk historien og fortæl den
- 2 Læs den igennem: Hvad manglede du af vigtige ting? Havde du direkte misforstået noget?
- 3 Replikskifter læres udenad, ligesom også bestemte vigtige vendinger (og gestik), begyndelse og slutning

Metode til at lære historien: Er historien lang (og jeg skal forkorte den), synes jeg selv, det er en fordel at skrive den igennem. Men derefter skal det skrevne lægges langt væk, for det vigtigste er, at du ser billederne for dig.

Rekvisitter: Det er fantasien, der skaber billederne, landskaberne og personerne. Rekvisitter kommer nemt til at forstyrre og bringe dig og tilhørerne ud af historien, idet historien og fantasien ikke længere er det bærende.

Perspektiv: Du kan vælge at lade som om, du selv har oplevet det hele. Du kan også vælge, at det ikke lige var dig, der var hovedpersonen i historien, men at du var med og altså oplevede det hele. Begge vinkler vil bringe dig i historiens centrum. Du vil blive tvunget til at se historiens billeder og bevæges af det, der sker. Blive vred, når Gud ikke tager imod Kains offer. Føle omsorg for det blåfrosne barn i den kolde klippehule. Du kan sætte »han« ind for »jeg«. På den måde bringer du dig tæt på centrum og slipper for at postulere, at det er dig, der har oplevet det hele, men du opnår, at du stadig beskriver det ligeså tæt.

Historiens geografi: Se historien for dig. Du skal fortælle dét, du ser. Hvis du ikke kan se Moses på bjerget og tornebusken for dit indre blik, eller hvis du bare har forvirrede billeder, bliver det sværere for tilhørere at orientere sig i din historie. Derfor er det af største vigtighed, at du altid ved, hvordan der ser ud dér, hvor du er i historien.

Krop og øjne: Som fortæller må du gerne bevæge dig, men ofte er det ikke så meget, der skal til. En lille gestik hjælper tilhørerne med at danne deres egne billeder. Og så kan man selvfølgelig ind imellem bryde det. Hvis en fortæller ser efter noget udenfor scenen, vil tilhørernes blik følge efter. Blikket skal blive hos tilhørerne, mens hænderne kan vise.

Lyddord kan sige mere end fem sætninger.

Litteratur: Vigga Bro: »I orkanens øje«